

مقایسه روش‌های تخمین طول میله داخل فمور و تیبیا در درمان شکستگی‌ها

* دکتر علیرضا سعید، دکتر افشین احمدزاده حشمتی، دکتر امیررضا صادقی‌فر و دکتر علی آکاتی

«دانشگاه علوم پزشکی کرمان»

خلاصه

پیش‌زمینه: شکستگی ساق و شکستگی تنه فمور از شکستگی‌های شایع و درمان استاندارد هر دوی آنها استفاده از میله داخل کانال است. این مطالعه به منظور تعیین بهترین روش تخمین طول میله داخل کانالی قبل از عمل جراحی انجام شد.
مواد و روش‌ها: در ۸۲ بیمار با شکستگی تیبیا و ۲۵ بیمار با شکستگی تنه فمور، قبل از عمل جراحی با چند روش مختلف طول میله داخل کانالی مورد نیاز حدس زده و با اندازه نیل مناسبی که حین عمل جراحی استفاده شده بود مقایسه شد. همچنین در قسمت اول مطالعه، در موارد قابل انجام و با اندازه‌گیری بر روی افراد سالم، میزان پایایی درون و بین مشاهده‌گر در مورد این روش‌ها بررسی شد. روش‌های مورد مطالعه در مورد فمور عبارت بودند از فاصله تروکانتر بزرگ تا کشکک (T-P)، تروکانتر بزرگ تا اپی‌کوندیل کناری (T-LE) و الکرانون تا نوک انگشت پنجم (O-5F). در مورد تیبیا روش‌های مورد مطالعه عبارت بودند از مدیال مالتول تا توبرازیت (MM-T)، رادیوگرافی ساق سالم و همچنین الکرانون تا صفحه متاکارپ پنجم (O-5MB). توافق داده‌ها با اندازه‌گیری ICC، SEM، CV% و رسم B & A plot بررسی شد.

یافته‌ها: تقریباً تمام روش‌های مورد مطالعه پایایی درون و بین مشاهده‌گران «خوب» نشان دادند. در عمل و بر روی بیماران با شکستگی، بهترین ICC (۰/۸۷۶) و پایین‌ترین SEM (۰/۷۷۷) را در مورد شکستگی‌های فمور، روش گریتر پاتلا (T-P) نشان داد. در مورد شکستگی‌های تیبیا بهترین ICC (۰/۸۶۰) و پایین‌ترین SEM (۰/۶۰۲) را روش مالتول توبرکل (MM-T) نشان داد. B & A plot برای یافته‌های قسمت دوم مطالعه رسم شد که نتیجه‌گیری را تقریباً تأیید کرد. در روش گریتر پاتلا در ۶۴٪ موارد، در روش الکرانون انگشت پنجم در ۹۳٪ و در روش گریتر اپی‌کوندیل در تمامی موارد و در مورد تیبیا، در روش مالتول مدیال در ۴۰/۹٪ موارد، در روش الکرانون متاکارپ در ۳۷/۳٪، و در روش رادیوگرافی در ۶۵/۰۶٪ اندازه تخمین زده شده بزرگتر از اندازه نیل بعد از عمل بود.

نتیجه‌گیری: بهترین تخمین از اندازه میله داخل کانالی مورد نیاز در شکستگی فمور را روش گریتر تروکانتر تا پاتلا (T-P) و در مورد تیبیا روش مالتول مدیال تا توبرازیت (MM-T) به دست می‌دهند، ولی روش کاملاً مناسبی در بین روش‌های امتحان شده وجود ندارد.

واژه‌های کلیدی: شکستگی‌های فمور - شکستگی‌های تیبیا - تثبیت شکستگی، میله داخل استخوانی، میله‌های استخوان.

ICC: Intraclass Correlation Coefficient, SEM: Standard Error of measurement, CV%: Coefficient of Variance percent.

دریافت مقاله: ۱۰ ماه قبل از چاپ؛ مراحل اصلاح و بازنگری: ابار؛ پذیرش مقاله: ۳۰ روز قبل از چاپ

Comparison of Preoperative Methods of Intramedullary Nail Length Measurement and Determination of the Best Estimation in Femur and Tibia Fractures

Saied A.R., MD, Ahmadzadeh Heshmati A., MD, Sadeghifar A.R., MD, Okati A, MD.

Abstract

Background: Tibial and femoral fractures are among the common fractures and are usually treated with intramedullary nails, being often treated by intramedullary nailing. This study was performed to determine the best preoperative method for estimating the intramedullary nail length.

Methods: 82 patients with tibial and 25 patients with femoral shaft fractures were studied for estimating the preoperative intramedullary nail length. The obtained measurement was compared with the length of the suitable nail used at operation. Intraobserver and interobserver reliability of the methods, was assessed by testing on healthy volunteers. For femur fractures the assessed methods were greater trochanter to patella (T-P), greater trochanter-lateral epicondyle (T-LE) and olecranon to fifth finger (O-5F) tip. For tibial fractures medial malleolus-tuberosity (MM-T), intact leg radiogram and olecranon fifth metacarpal were assessed. The agreement of the data was assessed by measuring ICC, SEM, CV% and B & A plots.

Results: Almost all of the measurement techniques showed "good" interobserver and intraobserver reliability. In patients with femur fracture, with the greater to patella method showing the best ICC (0.876) and the lowest SEM (0.777). In tibial fracture, the best ICC (0.860) and the lowest SEM (0.602) were for "medial malleolus-tubercle" (MM-T) method. B & A plots were created for the findings of second part of the study, and the conclusion was confirmed. The estimated lengths were larger than the nail lengths used at surgery in 64% of (T-P); 93% in (O-5MF), 100% of (T-LE) for femur; and 40% in (MM-T), 37.3% of (O-MB) and 65.06% of radiograms.

Conclusion: The medial malleolus to tuberosity method for tibia and the greater trochanter to patella method for femur fracture showed the best estimated methods; however, we couldn't find a completely reliable method from the all examined methods.

Key words: Femoral Fractures-Tibial Fractures-Fracture Fixation, Intramedullary-Bone Nails

Corresponding author: Saied A.R. associate professor of orthopedics, Kerman University of medical sciences

مقدمه

شکستگی تیبیا شایع‌ترین شکستگی در شکستگی‌های استخوان‌های بلند است^(۱) و شکستگی تنه فمور نیز از شکستگی‌های شایع است، به طوری که در هر ده تصادف جاده‌ای یک شکستگی فمور اتفاق می‌افتد^(۲).

روش استاندارد درمان این شکستگی‌ها با میله داخل کانالی است^(۳،۴) و اگرچه در مورد فمور هر دو روش آنته‌گرید و رتروگرید با شانس موفقیت یکسانی همراه هستند^(۵) به نظر می‌رسد روش آنته‌گرید با عوارض کمتری همراه باشد^(۶). ارزیابی‌های دقیق قبل از عمل جراحی به صورت آنته‌گرید، این امکان را به تیم جراحی خواهد داد که از در دسترس بودن نیل‌های مناسب قبل از عمل جراحی اطمینان حاصل کند و از این گذشته در موارد خردشده ممکن است تخمین اشتباه منجر به کوتاهی یا بلندی اندام شود^(۶،۷) و حتی با توجه به اهمیت موضوع در مورد فمور، برای این کار تمپلیت‌هایی نیز طراحی شده است^(۸).

برای اندازه‌گیری قبل از عمل در شکستگی‌های فمور از فاصله تروکانتر بزرگ تا سوپریور پل پاتلا (T-P) در فمور سالم به عنوان روش معمول استفاده می‌شود^(۹). روش‌های جایگزین دیگر شامل فاصله تا اپی‌کوندیل لترال (T-LE)^(۶) و فاصله اولکرانون تا دیستال انگشت پنجم (O-5F) است^(۱۰،۱۱). در مورد شکستگی‌های تیبیا روش‌های معمول عبارتند از اندازه‌گیری فاصله بین مدیال مائلول تا توبروزیته تیبیا در ساق سالم (MM-T) که این روش رایج‌ترین روش تخمین اندازه نیل قبل از عمل بوده و روشی آسان و ارزان نیز می‌باشد^(۱۲)، اندازه‌گیری طول نیل تیبیا بر اساس رادیوگرافی ساق سالم^(۱۳)، تخمین طول نیل بر اساس فاصله اولکرانون تا سر متاکارپ پنجم در کسانی که به صورت دو طرفه دچار شکستگی ساق شده‌اند^(۱۴) و محاسبه طول نیل تیبیا از روی طول قد بیمار^(۱۵) است.

تاکنون مطالعه‌ای که به صورت عملی دقت این روش‌ها را بسنجد انجام نشده و هدف مطالعه فعلی، ارزیابی و مقایسه روش‌های معمول تخمین طول نیل فمور و ساق در افراد دچار شکستگی این استخوان‌ها است.

مواد و روش‌ها

این مطالعه مقطعی در دو مرحله و بر روی دو گروه افراد سالم و بیمار انجام شد. در مرحله اول، سه مشاهده‌گر از میان دستیاران سال آخر ارتوپدی که اطلاع کامل و تجربه کافی از کاربرد روش‌های مختلف اندازه‌گیری طول میله داخل کانالی در شکستگی‌های تیبیا و فمور داشتند، به صورت داوطلبانه انتخاب شدند. ۲۳ نفر داوطلب سالم نیز به عنوان گروه «شکستگی» انتخاب شدند. قد و وزن داوطلبان اندازه‌گیری و ثبت شد. از میان روش‌های تخمین اندازه میله داخل کانال، روش اندازه‌گیری از روی قد و روش اندازه‌گیری با توجه به رادیوگرافی ساق سالم حذف شدند، زیرا اولی از روی فرمول محاسبه می‌شد و دومی نیاز به دادن اشعه ایکس، احتمالاً در چندین مرحله به یک فرد سالم داشت. هر مشاهده‌گر بر روی ران و ساق هر فرد داوطلب که به صورت سوپاین دراز کشیده بود، اندازه میله داخل کانالی مناسب برای شکستگی ساق و ران چپ را به یک روش خاص اندازه‌گیری می‌کرد و سپس به سراغ نفر بعد می‌رفت. بعد از پایان اندازه‌گیری‌ها در ردیف اول، هر مشاهده‌گر به نفر اول برمی‌گشت و اندازه‌گیری‌ها را به روش بعدی انجام می‌داد. روش‌های اندازه‌گیری برای فمور عبارت بودند از فاصله تروکانتر بزرگ تا پاتلا، اندازه‌گیری بر اساس فاصله الکرانون تا نوک انگشت پنجم و فاصله تروکانتر تا اپی‌کوندیل مدیال. در مورد تیبیا روش‌های اندازه‌گیری عبارت بودند از اندازه‌گیری فاصله بین مائلول داخلی تا توبروزیته تیبیا ساق سالم و تخمین طول نیل بر اساس فاصله اولکرانون تا سر متاکارپ پنجم (O-5MB). نتایج توسط یک مشاهده‌گر خارج از مطالعه بدون اطلاع مشاهده‌گران ثبت می‌شد. یک ماه بعد، همین اندازه‌گیری‌ها مجدداً انجام و نتایج مجدداً ثبت شد. در مرحله دوم مطالعه، بیماران دچار شکستگی یک طرفه تنه تیبیا و یا فمور بستری در بیمارستان شهید باهنر کرمان، به شرط رضایت کتبی برای شرکت در مطالعه، و مناسب بودن شکستگی

نیل باید در محاذات سر فیولا می‌بود و در دیستال نیم تا ۲ سانتی‌متر از سطح مفصلی دیستال تیبیا فاصله داشته باشد^(۱۶). نهایتاً داده‌ها ابتدا با نرم‌افزار^۱ SPSS و اندازه‌گیری^۲ ICC تحلیل شدند. برای تفسیر ICC از روش تثبیت شده قبلی استفاده شد^(۱۷) به این ترتیب که میزان ۰/۹ تا ۰/۹۹ پایایی بالا، ۰/۸ تا ۰/۸۹ پایایی خوب، ۰/۷ تا ۰/۷۹ متوسط و کمتر از ۰/۶۹ پایایی ضعیف تلقی می‌شد. همچنین برای ارزیابی این میزان‌ها انحراف معیار متوسطها (CV%)^۳ نیز محاسبه و با تست آماری ANOVA آنالیز شد. CV% یک میزان پراکندگی است که میزان تفاوت نسبت به متوسط را نشان می‌دهد و طبعاً پایین‌تر بودن آن نشانه توافق بهتر داده‌ها است. SEM^۴ نیز اندازه‌گیری و ثبت شد. این متغیر نشان‌دهنده میزان دقت یک تست در به دست دادن نتایج است و با فرمول $SEM = SD \cdot \sqrt{1-r}$ محاسبه می‌شود. هر چه میزان آن بالاتر باشد، دقت تست پایین‌تر بوده است. برای این محاسبات از نرم‌افزار Microsoft Excel 2010 استفاده شد. در مرحله آخر، در مورد بیماران با شکستگی با نرم‌افزار Medcalc 15 و از روش Bland and Altman با رسم منحنی روش‌های مختلف بررسی شدند (B & A plot). این روش براساس بررسی میزان اختلاف متوسط داده‌ها و تعیین فاصله اطمینان ۹۵ درصد (95% CI)^۵ عمل می‌کند.

یافته‌ها

نتایج در مورد مرحله اول مطالعه در جداول ۱ و ۲ نشان داده شده‌اند. در مرحله دوم نهایتاً ۲۵ بیمار با شکستگی فمور و ۸۲ بیمار با شکستگی تیبیا به مطالعه وارد شدند. ۲ بیمار در گروه فمور و ۴ بیمار در گروه تیبیا به علت نامناسب بودن طول نیل در رادیوگرافی پس از عمل از مطالعه خارج شدند. به‌علت تعداد زیاد (۳۰ مورد)، عملاً نشان دادن یا ذکر تمامی موارد CV% در مرحله اول مطالعه امکان‌پذیر نیست، CV% مشاهده‌های مشاهده‌گران برای نیل ران از ۲/۴۵٪ تا ۵/۲۰٪ و برای نیل ساق از ۲/۹۲٪ تا ۴/۰۱٪ متغیر بود ولی آنالیز در هیچ موردی از نظر آماری اختلاف معنی‌دار در مورد اندازه‌گیری‌های

برای کارگذاری میله داخل کانالی، کاندید ورود به مطالعه شدند.

معیارهای خروج از مطالعه

۱. دفورمیتی اندام
  ۲. عدم تناسب طول اندام‌ها
  ۳. وجود پاتولوژی یا شکستگی قبلی در اندام یا در استخوان یا مفصل شکسته
  ۴. نامناسب بودن اندازه نیل در رادیوگرافی بعد از عمل
  ۵. دفرمیت در اندام‌های فوقانی
- اطلاعات دموگرافیک بیمار شامل سن، جنس و BMI بر روی فرم مطالعه ثبت شده و سپس در بیماران با شکستگی ساق طول نیل مناسب برای تیبیا با استفاده از روش‌های زیر در هر یک از افراد مورد مطالعه تخمین زده شد:
۱. فاصله اوله کرانون تا سر متاکارپ پنجم در حالتی که ساعد در ۹۰ فلکسیون و دست مشت شده
  ۲. فاصله توروزیته تیبیا تا مدیال مائلول در سمت سالم
  ۳. با انجام رادیوگرافی AP و LAT از ساق سالم در حالی که یک خط کش فلزی در مجاورت ساق گذاشته شده بود، طول نیل تیبیا تخمین زده و ثبت شد.
- بعد از شروع مطالعه مشخص شد که بیشتر بیماران تخمین درستی از قد خود ندارند و با توجه به دقیق نبودن اندازه‌گیری قد در فردی با اندام شکسته از این مورد صرف‌نظر شد.
- در مورد فمور این روش‌ها به کار رفت:
۱. فاصله تروکتار بزرگ تا قطب فوقانی پاتلا
  ۲. فاصله تروکتار بزرگ تا اپی‌کوندیل لترال
  ۳. فاصله اولکرانون تا دیستال انگشت پنجم
- اندازه‌گیری‌ها برای تمام بیماران با شکستگی ساق توسط سه دستیار مشخص و در مورد کلیه بیماران با شکستگی ران نیز توسط سه دستیار مشخص انجام گرفت (هر دستیار یک روش خاص و بدون اطلاع از میزان اندازه‌گیری شده توسط دیگران). برای هر مورد، اندازه‌های انتخاب می‌شد که نزدیک‌ترین به نیل‌های استاندارد باشد. داده‌های حاصل از موارد فوق با رادیوگرافی پس از عمل جراحی به‌عنوان روش استاندارد مقایسه شد. معیار جهت اندازه مناسب نیل فمور در رادیوگرافی ذکر شده، فاصله دیستال نیل تا سوپریور پل پاتلا بود و در مورد تیبیا نیز در رادیوگرافی انجام شده پس از عمل در سمت پروگزیمال،

1. SPSS (IBM) 19 software (SPSS 19 Inc., Chicago, IL, USA)
2. Intraclass Correlation Coefficient
3. Coefficient of Variance percent
4. Standard Error of Measurement
5. Confidence Interval

جدول ۱. روش‌های اندازه‌گیری طول نیل مناسب در شکستگی فمور، توافق بین مشاهده گر و مشاهده گران

		تروکانتر، پاتلا	الکرانون، نوک انگشت پنجم	تروکانتر، اپی‌کندیل مدیال
درون مشاهده گر	ICC	۰/۸۰۱	۰/۸۲۷	۰/۸۵۰
	SEM	۰/۶۴۸	۰/۵۲۸	۰/۵۵۸
بین مشاهده گران	ICC	۰/۸۰۱	۰/۸۲۸	۰/۸۹۸
	SEM	۰/۷۹۲	۰/۷۱۵	۰/۵۷۰

جدول ۲. روش‌های اندازه‌گیری طول نیل مناسب در شکستگی تیبیا، توافق بین مشاهده گر و مشاهده گران

		مائلول داخلی، توبروزیته	اولکرانون، سر متاکارپ پنجم
درون مشاهده گر	ICC	۰/۸۵۰	۰/۸۲۶
	SEM	۰/۴۴۱	۰/۴۸۹
بین مشاهده گران	ICC	۰/۷۹۶	۰/۸۹۵
	SEM	۰/۵۱۲	۰/۴۶۶

جدول ۳. تطابق مقادیر اندازه‌گیری شده به روش‌های مختلف با نیل پس از عمل جراحی در شکستگی‌های فمور

		گریتر تروکانتر تا پاتلا	گریتر تروکانتر تا کندیل لترال	اولکرانون تا نوک انگشت پنجم
ICC	۰/۸۷۶	۰/۶۵۱	۰/۶۸۷	
SEM	۰/۷۷۷	۱/۲۶۸	۱/۴۳۴	
CV%	۵/۴۴	۵/۱۰	۶/۱۴	

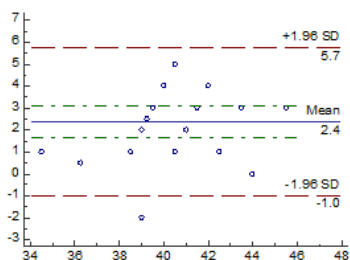
جدول ۴. تطابق مقادیر اندازه‌گیری شده به روش‌های مختلف با نیل پس از عمل جراحی در شکستگی‌های تیبیا

		ساق سالم (مائلول تا توبرکل)	رادیوگرافی ساق سالم	الکرانون متاکارپ
ICC	۰/۸۶۰	۰/۷۵۴	۰/۶۶۴	
SEM	۰/۶۰۲	۱/۰۸	۰/۹۴۵	
CV%	۴/۸۱	۶/۳۴	۴/۹۸	

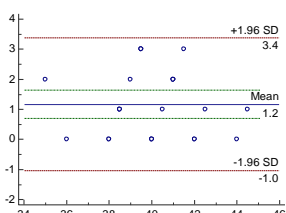
ICC: Intraclass Correlation Coefficient, SEM: Standard Error of measurement, CV%: Coefficient of Variance percent.

در مورد شکستگی ران CV% محاسبه شده برای نیل نهایی ۵/۷۶٪ بود که محاسبه آماری در مقایسه با سایر روش‌ها در هیچ موردی اختلاف معنی‌دار نشان نداد (جدول ۳).
در مورد شکستگی ساق CV% محاسبه شده برای نیل نهایی ۶/۴۱٪ بود که محاسبه آماری در در مقایسه با سایر روش‌ها در هیچ موردی اختلاف معنی‌دار نشان نداد (جدول ۴).

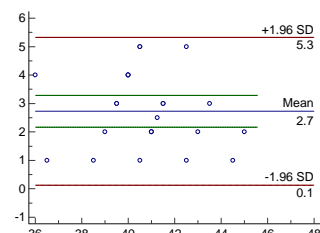
هر مشاهده‌گر با خود یا دیگران نشان نداد (در همه موارد $p > 0.2$).
مقادیر محاسبه شده ICC و SEM در مورد نتایج به دست آمده در شکستگی ران در جدول ۳ و در مورد تیبیا در جدول ۴ نشان داده شده است.

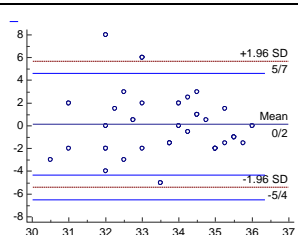
شکل ۳. روش گریتر، پاتلا

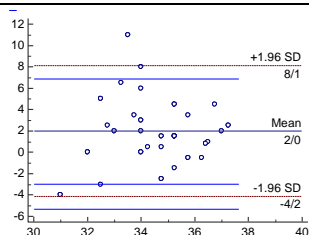
شکل ۲. روش گریتر، کندیل لترال

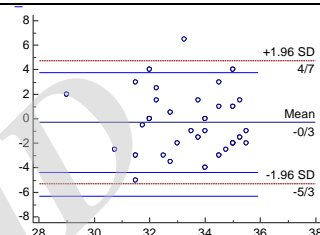
شکل ۱. روش الکرانون، نوک انگشت پنجم

شکل ۶. روش مائلول مدیال، توبرازیته

شکل ۵. روش رادیوگرافی ساق سالم

شکل ۴. روش الکرانون متاکارپ پنجم

بحث

مطالعه فعلی از دو بخش تشکیل شده بود. در قسمت اول ما پایایی درون و بین مشاهده‌گران را سنجیدیم که در مورد فمور همه روش‌ها به نظر می‌رسید که از پایایی قابل قبولی برخوردار هستند، زیرا ICC بالا، SEM پایین و CV% به نسبت خوب و بدون اختلاف آماری با هم داشتند ولی شاید در مجموع روش از بقیه بهتر نشان می‌داد (جدول ۱). در مورد تیبیا با توجه به این که عملاً فقط دو روش مقایسه شدند، و هر یک از نظر آماری در بعضی شاخص‌ها بهتر نشان داد، شاید نتوان اظهار نظری کرد (جدول ۲). در بخش دوم مطالعه ما سعی کردیم که عملاً دقت این روش‌ها را بسنجیم و لذا بر روی بیمارانی که دچار شکستگی بودند به مطالعه پرداختیم. با توجه به جدول ۳ و ۴ و آنچه در انتهای نتایج در مورد کوتاه و بلند بودن اندازه‌گیری‌ها آمده، شاید بهترین روش برای شکستگی فمور، تروکانتر بزرگ تا پاتلا و برای شکستگی تیبیا، مائلول مدیال تا توبرازیته باشد که بررسی B & A plot نیز این موضوع را تأیید می‌کند، زیرا داده‌ها کمترین پراکندگی از متوسط را دارند.

در هر اندازه‌گیری، احتمال خطا وجود دارد و وقتی یک روش اندازه‌گیری با روش ایده‌آل مقایسه می‌شود بایستی توافق آنها با هم سنجیده شود، ولی روش درست آماری این سنجش

B & A plot برای روش‌های مختلف در تصاویر بالا نشان

داده شده است.

از میان روش‌های اندازه‌گیری طول نیل در شکستگی‌های فمور، در روش گریتر پاتلا در ۹ مورد (۳۶٪) اندازه تخمین زده شده مساوی اندازه نیل بعد از عمل بود و در روش الکرانون انگشت پنجم در ۴ مورد (۱۶٪) ولی در روش گریتر اپی‌کوندیل در هیچ موردی این اتفاق نیفتاده بود. از طرفی در روش گریتر پاتلا در ۱۶ مورد (۶۴٪) اندازه تخمین زده شده بزرگتر از اندازه نیل بعد از عمل بود، در روش الکرانون انگشت پنجم در ۲۳ مورد (۹۳٪) و در روش گریتر اپی‌کوندیل در تمامی موارد (۱۰۰٪).

از میان روش‌های اندازه‌گیری طول نیل در شکستگی‌های تیبیا، در روش مائلول مدیال در ۹ مورد (۱۰/۸٪) اندازه تخمین زده شده مساوی اندازه نیل بعد از عمل بود، این اندازه در روش رادیوگرافی ساق سالم در ۱۳ مورد (۱۵/۶٪) و در روش الکرانون متاکارپ در ۸ مورد (۹/۶٪) بود. از طرف دیگر در روش الکرانون متاکارپ، در ۳۱ مورد (۳۷/۳٪) اندازه تخمین زده شده بزرگتر از اندازه نیل بعد از عمل بود، این اندازه در روش مائلول مدیال در ۳۴ مورد (۴۰/۹٪) و در روش رادیوگرافی در ۵۴ مورد (۶۵/۰۶٪) بود.

«ونکتسواران»^۲ و همکاران^(۱۳) به صورت گذشته‌نگر سه روش اندازه‌گیری از روی ساق سالم و فاصله الکرانئون تا متاکارپ پنجم و سپس به صورت آینده‌نگر، روش استفاده از فاصله مفصل زانو تا مفصل مچ پا را بررسی کردند و نهایتاً روش آخر را دقیق‌ترین یافتند. «گالبرایت»^۳ و همکاران^(۲۲) نیز بر روی کاداور مطالعه‌ای برای مقایسه روش‌های مختلف اندازه‌گیری از روی ساق و همچنین CT Scanogram انجام دادند. «لاخی»^۴ و همکاران روش‌های مختلف اندازه‌گیری طول نیل مناسب برای شکستگی فمور را بر روی داوطلبان سالم بررسی کردند^(۱۴). اینها مطالعاتی هستند، در حد بهترین اطلاع ما، که روش‌های اندازه‌گیری نیل را با هم مقایسه کرده‌اند، اگر چه مطالعاتی برای بررسی هر روش انجام شده‌اند که به بعضی از آنان در مقدمه اشاره شد^(۲۱-۲۳).

ما برای جلوگیری از بی‌بازی که ممکن بود اندازه‌گیری یک نفر و به صورت پشت سرهم با چند روش مختلف بر روی یک بیمار با شکستگی ایجاد کند، در قسمت دوم مطالعه برای هر روش از یک اندازه‌گیر مجزا استفاده کردیم. چون نمی‌توانستیم عمل جراحی بیمار با شکستگی اندام را برای اجرای طرحمان به تأخیر بیندازیم، ولی باتوجه به این که در قسمت اول مطالعه فعلی مشخص شد که پایایی بین مشاهده‌گران برای روش‌های مختلف اندازه‌گیری «خوب» است، این احتمالاً خدشه‌ای به مطالعه وارد نمی‌کند، اگرچه احتمالاً امکان انجام مطالعه به صورت دیگری وجود نداشت.

مهم‌ترین محدودیت مطالعه فعلی این واقعیت است که در مواردی فقط امکان استفاده از یک روش خاص وجود دارد و روش‌های دیگر عملاً به کار نمی‌آیند، مثل شکستگی‌های دوطرفه یا وجود دفورمیت در اندام سالم، که این کاربرد یافته‌ها را در این موارد کم می‌کند. از طرفی این که ما نتوانستیم کلیه روش‌ها را بررسی کنیم خود یک محدودیت است.

نویسندگان تمایل دارند مراتب قدردانی خود را از بیماران محترمی که امکان اجرای این طرح را با سعه صدر خود در قبول داوطلبی فراهم آوردند ابراز دارند.

کاملاً مشخص نیست. بسیاری از مطالعات از ارتباط بین اندازه‌گیری‌ها استفاده کرده‌اند که البته به نظر نمی‌آید روش درستی باشد^(۱۸). در واقع برای بررسی توافق بین داده‌های کمی، یک روش قابل قبول، B & A Plot است که اولین بار حدود ۳۰ سال قبل برای بررسی توافق بین دو داده کمی پیشنهاد شد^(۱۹) و امروزه بسیار مورد استفاده است.

هدف مطالعه فعلی بررسی و تعیین بهترین روش حدس زدن طول نیل قبل از عمل جراحی بود. ولی یک روش خوب چه روشی است؟ در این مورد خاص بدون شک روشی است که دارای پایایی درون و بین مشاهده‌گران قابل قبولی باشد و از طرفی بتواند در درصد بالایی از موارد «درست» حدس بزند. با توجه به جداول پیوست می‌بینیم که عملاً پایایی هیچیک از روش‌ها «عالی» نبود. از طرفی تقریباً هیچ روشی نتوانسته بود طول نیل را در سطح قابل قبولی «صحیح» حدس بزند. ولی در مجموع باتوجه به نتایج، هنوز هم ممکن است بتوان بهترین روش را عنوان و تعیین کرد. شاید برای مطالعات آینده یک هدف خوب، ساختن یک فرمول برای تعیین طول نیل مورد نیاز باشد.

بدون شک و آنچه‌ان که دیده شد، هیچ روشی نمی‌تواند دقیقاً طول نیل مناسب را در همه موارد حدس بزند، ولی شاید بلندتر بودن اندازه حدس زده شده، اشتباه مهم‌تر و بزرگتری باشد، زیرا امکان فاصله اندازی در محل شکستگی و آسیب به مفصل دیستال وجود دارد^(۱۵). این نکته وقتی اهمیت پیدا می‌کند که می‌بینیم در مطالعه فعلی تمامی روش‌ها احتمال بالاتری برای بلندتر حدس زده شدن طول نیل از اندازه واقعی داشتند، تا اندازه صحیح یا کوتاه. باید توجه داشت که این، یافته دیگران نیز بوده و در مطالعه دیگر بر روی کاداور، روش مدیال مائلول در ۳۰٪ موارد نیلی بلندتر از اندازه استاندارد حدس زده است^(۱۵).

مطالعات مشابه بررسی فعلی قبلاً نیز انجام شده‌اند ولی با روش‌های متفاوت و نه به تعداد زیاد. «کولن»^۱ و همکاران^(۱۵) در مطالعه‌ای بر روی جسد، چهار روش مختلف پیش‌بینی طول نیل تیبیا را مقایسه کردند. روش‌های مقایسه‌ای آنان عبارت بودند از اسکنوگرام، اسپاتوگرام، استفاده از تمپلیت و نهایتاً فاصله مائلول مدیال تا توبرکل تیبیا. مطابق یافته‌های آنان استفاده از فاصله مائلول مدیال تا توبرکل تیبیا بهترین نتیجه را به دست می‌داد.

2. Venkateswaran
3. Galbraith
4. Lakhey

1. Colen

References

1. **Pan RH, Chang NT, Chu D, Hsu KF, Hsu YN, Hsu JC, Tseng LY, Yang NP.** Epidemiology of Orthopedic Fractures and Other Injuries among Inpatients Admitted due to Traffic Accidents: A 10-Year Nationwide Survey in Taiwan. *ScientificWorld Journal*. 2014 Feb 5; 2014:637872.
2. **Agarwal-Harding Kiran J, Meara John G, Greenberg Sarah LM, Hagander Lars E, Zurakowski David, Dyer George SM Less.** Estimating the global incidence of femoral fracture from road traffic collisions: a literature review. *J Bone Joint Surg Am*. 2015 Mar 18; 97(6):e31.
3. **Neumann MV1, Südkamp NP, Strohm PC.** Management of femoral shaft fractures. *Acta Chir Orthop Traumatol Cech*. 2015; 82(1):22-32.
4. **Bong MR, Kummer FJ, Koval KJ, Egol KA.** Intramedullary nailing of the lower extremity: biomechanics and biology. *J Am Acad Orthop Surg*. 2007 Feb; 15(2):97-106.
5. **Zhang F, Zhu L, Li Y, Chen A.** Retrograde versus antegrade intramedullary nailing for femoral fractures: a meta-analysis of randomized controlled trials. *Curr Med Res Opin*. 2015; 31(10):1897-902.
6. **Ricci WM, Bellabarba C, Evanoff B, Herscovici D, DiPasquale T, Sanders R.** Retrograde versus antegrade nailing of femoral shaft fractures. *J Orthop Trauma*. 2001 Mar-Apr; 15(3):161-9.
7. **Nork SE.** Femoral shaft fracture. In: Rockwood and Green's fractures in adults. *Voll. Bucholz RW, Heckman JD, Tornetta P, editors. Lippincott Williams and Wilkins*; 2015:2149-2223.
8. **Wolinsky PR, McCarty E, Shyr Y, et al.** Reamed Intramedullary nailing of the femur: 551 cases. *J Trauma*. 1999; 46:392-9.
9. **Krettek C, Blauth M, Miclau T, et al.** Accuracy of Intramedullary templates in femoral and tibial radiographs. *J Bone Joint Surg Br*. 1996; 6:963-4.
10. **Wolinsky P, Tejwani N, Richmond JH, et al.** Controversies in intramedullary nailing of femoral shaft fractures. *Instr Course Lect* 2002; 51:291-303.
11. **Nazir A, Roy S, Mathur K, Alazzawi S.** Estimation of femoral length for intramedullary nail using forearm as reference. *J Bone Joint Surg Br* 2009; 91(Suppl 1):37.
12. **Kuhn S, Hansen M, Rommens PM.** extending the indications of intramedullary nailing with the Expert Tibial Nail. *ActaChirOrthopTraumatolCech*. 2008 Apr; 75(2):77-87.
13. **Venkateswaran B, Warner RM, Hunt N, Shaw DL, Tulwa N, Deacon P.** An easy and accurate preoperative method for determining tibial nail lengths. *Injury*. 2003 Oct; 34(10):752-5.
14. **Lakhey S, Pradhan RL, Bishwakarma M, PradhanPradhanaga S, Pandey BK, Rijal KP.** Pre-operative assessment of K-nail length in fracture shaft of femur. *Kathmandu Univ Med J (KUMJ)*. 2006 Jul-Sep;4(3):316-8.
15. **Colen RP, Prieskorn DW.** Tibial tubercle-medial malleolardistance in determining tibial nail length. *J Orthop Trauma*. 2000 Jun-Jul;14(5):345-8.
16. **Rudloff L.M.** Fractures of the lower extremity. In: *Canale ST, Beaty JH, eds. Campbell's Operative Orthopedics, 12th edition. Elsevier, Mosby Philadelphia, Pennsylvania*, 2013:2213 -2247.
17. **Currier D.** Elements of research in physical therapy. 3rd ed. *Baltimore, MD: Williams & Wilkins*; 1990.
18. **Giavarina D.** Understanding Bland Altman analysis. *Biochem Med (Zagreb)*. 2015 Jun 5;25(2):141-51.
19. **Bland JM, Altman DG.** Statistical methods for assessing agreement between two methods of clinical measurement. *Lancet*. 1986 Feb 8;1(8476):307-10.
20. **Maricar NI, Callaghan MJ, Parkes MJ, Felson DT, O'Neill TW.** Interobserver and Intraobserver Reliability of Clinical Assessments in Knee Osteoarthritis. *J Rheumatol*. 2016 Dec;43(12):2171-2178.
21. **Suojärvi N, Sillat T, Lindfors N, Koskinen SK.** Radiographical measurements for distal intra-articular fractures of the radius using plain radiographs and cone beam computed tomography images. *Skeletal Radiol*. 2015 Dec;44(12):1769-75.
22. **Galbraith JG1, O'Leary DP, Dailey HL, Kennedy TE, Mitra A, Harty JA.** Preoperative estimation of tibial nail length--because size does matter. *Injury*. 2012 Nov;43(11):1962-8.
23. **Karakas HM, Harma A.** Estimating femoral nail length in bilateral comminuted fractures using fibular and femoral head referencing. *Injury*. 2007 Aug; 38(8):984-7. Epub 2007 May 30.
24. **Naik MA, Sujir P, Tripathy SK, Goyal T, Rao SK.** Correlation between the forearm plus little finger length and the femoral length. *J Orthop Surg (Hong Kong)*. 2013 Aug;21(2):163-6.
25. **Singh, G, Singh A, Upadhyay D.** A study to evaluate importance of length from tip of olecranon to the tip of little finger in pre-operative assessment of K-nail in fracture shaft of femur in a tertiary care hospital of Bareilly district. *International Surgery Journal*. 2016; 3(2):751-3.
26. **France MA, Koval KJ, Hiebert R, Tejwani N, McLaurin TM, Egol KA.** Preoperative assessment of tibial nail length: accuracy using digital radiography. *Orthopedics*. 2006 Jul;29(7):623-7.